Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Resultaat algemene uitkering septembercirculaire 2022
Zaaknummer	84628-2022
B&W vergadering	25 oktober 2022
Portefeuillehouder	Dhr. A.H. (Alexander) Kreule
Behandelend ambtenaar	Chris ten Have telefoon 0622991121: e-mail: chris.ten.have@raalte.nl

Kennis te nemen van
Het resultaat van de septembercirculaire 2022

Inleiding
De septembercirculaire informeert gemeenten over de stand van het gemeentefonds, de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar van het Rijk de informatie over het gemeentefonds: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. In deze informatienotitie informeren wij u over de mutaties algemene uitkering van de septembercirculaire 2022 ten opzichte van de meicirculaire 2022 voor de jaren 2022-2026. De algemene uitkering is de grootste component in het gemeentefonds.

Kernboodschap
Eenmalige extra rijksmiddelen in 2026

De algemene uitkering
Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het kabinet zet een stap in de richting van een oplossing voor het 'financiële ravijn' in 2026 door 1 miljard euro aan het gemeentefonds toe te voegen. Voor de periode na 2026 wordt echter een forse terugval in het accres gezien.

De belangrijkste punten uit de septembercirculaire 2022 zijn:

- Vanaf 2023 zijn er extra rijksmiddelen (via accres) beschikbaar gesteld voor de loon-en prijsmutaties vanaf 2023. Dit in verband met de gestegen inflatie en hogere lonen.
- Het toepassen van een gewijzigde systematiek voor loon- en prijsontwikkeling leidt vanaf 2024 tot een hogere aftrek op het accres. Voorheen werd de loon- en prijsontwikkeling gevolgd via de index Bruto Binnenlands product. Nu wordt de dichter bij de werkelijkheid komende Loon en prijsstijging index toegepast.
- Het Rijk werkt samen met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet eenmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar.

- In 2022 zijn er extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld om de ophoging van de eenmalige energietoeslag van € 800 naar € 1.300 aan huishoudens met een laag inkomen te bekostigen en uit te voeren.
- In 2022 zijn er rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van de omgevingswet.

Wat betekent dit voor Raalte

In onderstaand overzicht is het resultaat van de septembercirculaire 2022 voor de gemeente Raalte weergegeven. Daarnaast is het totaal van de op te nemen onttrekkingen (stelposten) weergegeven.

Resultaat algemene uitkering 2022-2026 (Bedragen in €/ afgerond op 1.000)					
	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Algemene uitkering septembercirculaire 2022	68.990.000	69.590.000	67.690.000	68.568.000	64.694.000
Algemene uitkering meicirculaire 2022	66.695.000	68.351.000	67.242.000	68.770.000	63.467.000
Resultaat algemene uitkering voor aftrek stelposten	**2.295.000**	**1.239.000**	**448.000**	**-202.000**	**1.227.000**
Op te nemen stelposten (zie bijlage 2)	1.673.000	67.000	45.000	-28.000	-24.000
Mutaties sociaal domein (zie bijlage 2)	23.000	0	0	0	0
Al in begroting 2022 opgenomen inkomst BTW compensatiefonds (BCF)	300.000				
Totaal op te nemen stelposten	**1.996.000**	**67.000**	**45.000**	**-28.000**	**-24.000**
Negatieve bijstelling 2021	**69.000**				
Negatieve bijstelling door foutieve opgenomen WOZ waarden rijk		**400.000**	**400.000**	**400.000**	**400.000**
Resultaat algemene uitkering na aftrek stelposten	**230.000**	**772.000**	**3.000**	**-574.000**	**851.000**

Hieruit blijkt dat de rijksinkomsten via de algemene uitkering voor aftrek van de stelposten toeneemt met € 2.29 miljoen in 2022, € 1.24 miljoen in 2023, € 0.45 miljoen in 2024. In 2025 nemen de rijksinkomsten af met € 0.20 miljoen en in 2026 nemen de rijksinkomsten toe met € 1.23 miljoen.

Tegenover de extra middelen van het rijk staan uitgaven voor uit te voeren taken (taakmutaties). Deze reserveren we via stelposten. De belangrijkste zijn de verstrekking eenmalige energietoeslag en de invoeringskosten van de omgevingswet. Daarnaast zijn in de septembercirculaire de landelijke WOZ waarden door het rijk onjuist verwerkt. Er komt een negatieve correctie in de decembercirculaire, die voor Raalte een negatieve impact van € 400.000 heeft vanaf 2023.

Na aftrek van de op te nemen stelpost en de negatieve correctie als gevolg van onjuiste WOZ waarden is er een positief resultaat van € 0.23 miljoen in 2022, € 0.77 miljoen in 2023, € 0 miljoen in 2024, een negatief resultaat van € 0.57 miljoen in 2025 en een positief resultaat van € 0,85 miljoen in 2026. Het resultaat is met name het gevolg van de vergoeding voor inflatie, de eenmalige extra bijdrage rijk in 2026 en de gewijzigde methodiek voor loon- en prijsstijging. In bijlage 1 vind je een toelichting van het resultaat.

Vervolg

Het financiële resultaat voor het jaar 2022 wordt verantwoord in de jaarrekening 2022. De resultaten 2023 en verder van deze septembercirculaire worden volgens bestaande werkwijze vertaald bij de zomernota 2023 en kadernota/ begroting 2024.

Communicatie

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Martijn Dadema

Bijlage 1: Toelichting resultaat septembercirculaire 2022
Bijlage 2 Overzicht op te nemen reguliere stelposten en sociaal domein
Bijlage 3: Septembercirculaire 2022

Bijlage 1 Toelichting resultaat septembercirculaire 2022

	2022	2023	2024	2025	2026
1.1 Loon-en prijscompensatie accres		720.000	877.000	956.000	1.061.000
1.2 Nieuw methodiek loon-en prijsontwikkeling			-735.000	-1.261.000	-1.584.000
1.3 Eenmalige extra rijksbijdrage 2026					1.679.000
1.4 BTW compensatiefonds (BCF)	588.000				
1.4 Al begrote inkomst BCF	-300.000				
1.5 Actualisatie maatstaven en uitkeringsfactor	29.000	436.000	268.000	158.000	53.000
1.5 Correctie foutieve WOZ waarden rijk		-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
1.6 Negatieve bijstelling 2021	-69.000				
1.7 Overige	-18.000	16.000	-7.000	-27.000	42.000
Totaal	**230.000**	**772.000**	**3.000**	**-574.000**	**851.000**

1.1 Positieve bijstelling accres vanaf 2023 vanwege hogere loon-en prijsontwikkeling
De loon-en prijsontwikkeling is bij de najaarscijfers voor 2023 verder gestegen ten opzichte van de cijfers in het voorjaar van het Centraal Plan Bureau (CPB). Dit als gevolg van de gestegen inflatie. Hiervoor krijgen we extra rijkscompensatie vanaf 2023. Voor Raalte is dit € 0,72 miljoen in 2023 oplopend naar € 1,06 miljoen in 2026.

1.2 Nieuwe methodiek loon- en prijsontwikkeling leidt tot lager nominaal accres vanaf 2024
De nieuwe methodiek loon- en prijsontwikkeling houdt in dat de groei van de algemene uitkering, zoals die is voorzien in de meicirculaire, het vertrekpunt vormt voor de uitkering uit het gemeentefonds. De jaarlijkse groei is uitgesplitst in een volumedeel en een prijsdeel, het zogenoemde loon- en prijsontwikkeling (LPO)deel. Het volumedeel staat voor de komende jaren vast conform afspraak tussen VNG en Rijk. Het LPO-deel groeit evenredig mee met de omvang van de inflatie. Valt de inflatie hoger uit, dan stijgt het LPO-deel; valt de inflatie lager uit, dan daalt dit deel van de uitkering evenredig mee. De index die hiervoor wordt gebruikt, is het gewogen gemiddelde van de loonvoet sector overheid (60%), de index materiële overheidsconsumptie (20%) en de index overheidsinvesteringen (20%). Bij de oude systematiek werd de prijsmutatie bruto binnenlands product (BBP) gebruikt voor het toerekenen van de inflatie. Doordat het LPO % aanzienlijk hoger ligt dan het BBP %, volgt vanaf 2024 een negatieve correctie op de algemene uitkering. Dit komt, omdat we aan de kostenzijde de inflatie 1 jaar vooruit begroten. Omdat we vanaf 2024 aan de kostenkant geen inflatie rekenen, wordt de inflatie ook aan de inkomstenkant eruit gehaald. Doordat het LPO % hoger ligt, volgt een negatieve correctie op de algemene uitkering vanaf 2024. Voor Raalte is dit een negatieve correctie van € 0,73 miljoen in 2024 oplopend tot € 1,58 miljoen in 2026.

1.3 Eenmalige rijksbijdrage 2026
Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet voor gemeenten eenmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar. Voor Raalte is dit € 1,68 miljoen.

1.4 Ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds (BCF)

De ruimte onder het plafond BTW compensatiefonds (BCF) wordt teruggestort in de algemene uitkering. In de begroting 2022 hebben we een inkomst van € 300.000 begroot. Bij de septembercirculaire is een voorschot verstrekt van € 588.000 op basis van een inschatting van de onderschrijding van het plafond in 2022. De werkelijke afrekening 2022 vindt plaats bij de meicirculaire 2023

1.5 Maatstaven en uitkeringsfactor

Door aanpassing rijksvolumia maatstaven wijzigt de uitkeringsfactor. De belangrijkste mutaties zijn op het gebied van bijstandontvangers, bedrijven, omgevingsadressendichtheid en de omvang van OZB maatstaven. In de septembercirculaire heeft het rijk de verkeerde WOZ waarden vanaf 2023 gepubliceerd, waardoor de uitkeringsfactor te hoog is geraamd. Deze fout wordt bij de decembercirculaire herstelt en heeft voor Raalte een negatieve impact van € 400.000 vanaf 2023.

1.6 Negatieve bijstelling 2021
Negatieve bijstelling algemene uitkering 2021 door mutatie maatstaven minderheden en omgevingsadressendichtheid

1.7 Overige
Het betreft diverse kleine toevoegingen en onttrekkingen aan de algemene uitkering.

Bijlage 2: Op te nemen stelposten

Stelposten door taakmutaties (uit te voeren taken waarvoor het rijk middelen beschikbaar stelt)	2022	2023	2024	2025	2026
Eenmalige energietoeslag	1.007.000				
Invoeringskosten omgevingswet	454.000				
Wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb)	74.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Inburgering	42.000	91.000	71.000		
Maatschappelijke begeleiding statushouders	66.000				
Uitname uitvoeringskosten SVB		-54.000	-56.000	-58.000	-54.000
Leerlingenvervoer Oekraïne	30.000				
Coronacompensatie SW bedrijven (sociaal domein)	23.000				
Totaal op te nemen stelposten	**1.696.000**	**67.000**	**45.000**	**-28.000**	**-24.000**

Eenmalige energietoeslag
Door het kabinet is extra budget (€ 550 miljoen) toegekend aan gemeenten voor de ophoging van de energietoeslag van € 800 naar € 1.300 en de extra uitvoeringkosten. Voor Raalte is dit € 1.007.000.

Invoeringskosten omgevingswet
Er is landelijk € 150 miljoen voor 2022 beschikbaar gesteld voor de transitiekosten die gemeenten maken in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Voor Raalte is dit € 454.000.

Wet Kwaliteitsborging bouw (WKB)
In 2022 is aanvullend € 74.000 beschikbaar gesteld voor de inwerkingtreding van de Wkb en vanaf 2023 tot en met 2026 is er € 30.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren voor het uitvoeren van de Wkb-taken.

Inburgering
Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget voor de inburgering voor de jaren 2022, 2023 en 2024 te verhogen. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden.

Maatschappelijke begeleiding statushouders
Er is in 2022 € 66.000 beschikbaar gesteld voor de maatschappelijke begeleiding van inburgering plichtige asielmigranten en hun gezinsleden.

Ultname uitvoeringskosten SVB
Er is een uitname gedaan uit het gemeentefonds ten behoeve van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van de Jeugdwet en de WMO. De uitname wordt ten laste gebracht van het sociaal domein.

Leerlingenvervoer Oekraïne
Er is € 30.000 beschikbaar gesteld voor de kosten van leerlingenvervoer voor Oekraïense leerlingen voor de periode maart tot juli.

Compensatie SW bedrijven (Corona)
Er is € 23.000 beschikbaar gesteld om de exploitatietekorten van Sociale Werkbedrijven als gevolg van Corona in de periode 1 januari 2022 tot 1 april 2022 op te vangen.